

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Αχαρνών 2, 10432 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331, Fax: 210-2124524

Αθήνα, 4-1- 2021
Αριθμ. Πρωτ.: 1336/318232

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ
Τμήμα Αναφορών

ΘΕΜΑ: «Στήριξη της εγχώριας πατατοπαραγωγής που επλήγη από τα περιοριστικά μέτρα πρόληψης για την αποτροπή εξάπλωσης του κορωνοϊού»

ΣΧΕΤ:

- 1. Η Ερώτηση 1649/11-11-2020**
- 2. Η Ερώτηση 1892/19-11-2020**
- 3. Η ΠΑΒ 803/09-12-2020**

Απαντώντας στα παραπάνω που κατέθεσαν οι Βουλευτές **κ.κ. Ο. Τελιγορίδου, Ε. Αβραμάκης, Ε.-Ε. Αγαθοπούλου, Τρ. Αλεξιάδης, Α. Αναγνωστοπούλου, Στ. Αραχωβίτης, Α.-Χρ. Αυλωνίτης, Σ. Βαρδάκης, Κ. Βέττα, Α. Γκαρά, Ζεϊμπέκ Χουσεϊν, Ν. Ηγουμενίδης, Μ. Θρασανιώτης, Δ.-Χ. Καλαματιανός, Ε. Καρασαρλίδου, Ε. Κασιμάτη, Μ. Κάτσης, Χ. Καφαντάρη, Β. Κόκκαλης, Σπ. Λάμπας, Κ. Μάλαμα, Χ. Μαμουλάκης, Κ. Μάρκου, Α. Μείκόπουλος, Κ. Μπάρκας, Θ. Μωραΐτης, Μ.-Ε. Ξενογιαννακοπούλου, Α. Παπαδόπουλος, Γ. Παπαηλιού, Α. Παπανάτσιου, Ν. Παππάς, Π. Πολάκης, Π. Πούλου, Ι. Ραγκούσης, Ν. Σαντορινιός, Ι. Σαρακιώτης, Ε. Σκούφα, Ν. Συρμαλένιος, Θ. Τζάκρη, Μ. Τζούφη, Α. Τριανταφυλλίδης, Γ. Τσίπρας, Σ. Φάμελλος, Μ. Χατζηγιαννάκης, Γ. Ψυχογιός και Χ. Κεφαλίδου**, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Αναφορικά με τα μέτρα που λαμβάνονται στο πλαίσιο του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020 σχετικά με την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας COVID 19 στον γεωργικό τομέα, σημειώνεται ότι, στο πλαίσιο αντιμετώπισης των δυσμενών επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19, επιπτώσεις που συνιστούν λόγο ανωτέρας βίας, ο σχεδιασμός περιλαμβάνει τη λήψη μέτρων τόσο σε κανονιστικό - ενωσιακό επίπεδο όσο και σε εθνικό επίπεδο, τα οποία θα συμβάλλουν στην ομαλή εφαρμογή του ΠΑΑ 2014-2020, καθώς και στη διευκόλυνση των ωφελουμένων του.

Επισημαίνεται ότι το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020 είναι τομιακό αναπτυξιακό πρόγραμμα, που με βάση τα ισχύοντα στους σχετικούς Κανονισμούς της Ε.Ε., οι επιλεξιμότητες του για την ενίσχυση του πρωτογενούς και δευτερογενούς τομέα της αγροτικής οικονομίας επιτρέπουν παρεμβάσεις επενδυτικού κυρίως προσανατολισμού, όπως αυτές που έχουν ήδη γίνει με τα μέτρα των νέων γεωργών, των σχεδίων βελτίωσης, της μεταποίησης γεωργικών προϊόντων, των ομάδων παραγωγών, καθώς και φιλο-γεωργοπεριβαλλοντικές παρεμβάσεις, όπως αυτές της βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας.

Στη βάση αυτή, οι όποιες παρεμβάσεις στο πλαίσιο του ΠΑΑ για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας COVID – 19, έχουν συμπληρωματικό χαρακτήρα στα μέτρα που ήδη λαμβάνονται από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) και

αφορούν στη χορήγηση άμεσων ενισχύσεων και αποζημιώσεων, όπως γίνεται, για παράδειγμα, με την εφαρμογή άμεσων κρατικών ενισχύσεων, τις ενισχύσεις de minimis κ.λπ.

Υπενθυμίζεται ότι, στο πλαίσιο του ΠΑΑ και για τη χρηματοδοτική ενίσχυση των παραγωγών και των μεταποιητικών επιχειρήσεων που υλοποιούν επενδύσεις, έχει προβλεφθεί η ενεργοποίηση, μέσω του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων, του Ταμείου Εγγυοδοσίας Αγροτικής Ανάπτυξης, για το οποίο ο Υπουργός έχει δεσμεύσει ποσό ύψους 80 εκατομμυρίων ευρώ από το τρέχον Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης, ενώ το συνολικό ποσό που θα διατεθεί για την κάλυψη των χρηματοδοτικών αναγκών του αγροτικού τομέα δύναται να ξεπεράσει τα 400 εκατομμύρια ευρώ μέσω μόχλευσης.

Η Συμφωνία για τη σύσταση του Ταμείου Εγγυήσεων Αγροτικής Ανάπτυξης υπεγράφη από τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Μάκη Βορίδη, και εκπροσώπους του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων τον Σεπτέμβριο του 2019 και συνιστά το πρώτο στην Ελλάδα και ένα από τα πρώτα και μεγαλύτερα στην Ευρώπη χρηματοδοτικά εργαλεία αυτού του είδους στον αγροτικό τομέα, το οποίο συστήθηκε προκειμένου να καλύψει στοχευμένα μέρος του χρηματοδοτικού κενού στην πρωτογενή παραγωγή. Το Ταμείο Εγγυήσεων Αγροτικής Ανάπτυξης συγχρηματοδοτείται από την Ελληνική Δημοκρατία και την Ευρωπαϊκή Ένωση, στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων (EFSI).

Την υλοποίηση του Ταμείου Εγγυήσεων Αγροτικής Ανάπτυξης σηματοδοτεί η συμμετοχή της Συνεταιριστικής Τράπεζας Καρδίτσας και της Συνεταιριστικής Τράπεζας Θεσσαλίας στο Ταμείο Χαρτοφυλακίου, γεγονός που επικυρώθηκε με την υπογραφή των πρώτων σχετικών συμφωνιών στα τέλη Αυγούστου. Ακολούθησε η Τράπεζα Πειραιώς, η Εθνική Τράπεζα, η Τράπεζα Eurobank και η Παγκρήτια Τράπεζα, οι οποίες υπέγραψαν επιχειρησιακές συμβάσεις με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων, αυξάνοντας τη μόχλευση του συγκεκριμένου χρηματοδοτικού εργαλείου του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης. Η διεύρυνση του Ταμείου Εγγυήσεων, στο οποίο πλέον συμμετέχουν επτά Τράπεζες, το καθιστά έναν ιδιαίτερα ισχυρό, ελκυστικό και ανταγωνιστικό επενδυτικό μηχανισμό, καθώς αποκτά δυνατότητες ανάπτυξης χαρτοφυλακίου δανείων της τάξης των 480 εκ. ευρώ με ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους για τους Έλληνες παραγωγούς και τις μεταποιητικές επιχειρήσεις αγροτικών προϊόντων, ξεπερνώντας τις αρχικές προσδοκίες σχεδιασμού του.

Οι χρηματοδοτήσεις θα χορηγούνται με τη μορφή μακροπρόθεσμου δανείου για την κάλυψη των παγίων δαπανών και των επενδυτικών σχεδίων των επιχειρήσεων, που έχουν ενταχθεί σε δράσεις του ΠΑΑ 2014-2020 (Σχέδια Βελτίωσης και Μεταποίησης) ή υλοποιούν συναφείς επενδύσεις, καθώς και με τη μορφή κεφαλαίου κίνησης για δαπάνες που είναι άμεσα συνδεδεμένες με την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου. Το ποσό της χρηματοδότησης ανά δικαιούχο κυμαίνεται από 10.000 ευρώ έως και 5.000.000 ευρώ.

Επισημαίνεται ότι στο Ταμείο Εγγυήσεων μέσω του χαρτοφυλακίου της Τράπεζας Eurobank συμμετέχει με πόρους και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων (Ταμείο Juncker).

Πληροφοριακά, αναφέρεται ότι έχει τεθεί σε λειτουργία από 01/12/2020 και η ηλεκτρονική πλατφόρμα του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) για την υποβολή από τους ενδιαφερόμενους παραγωγούς-επενδυτές αιτήσεων δανειοδότησης προς τις Τράπεζες που συμμετέχουν στο Ταμείο Εγγυήσεων Αγροτικής Ανάπτυξης, σε συνέχεια των επιχειρησιακών συμβάσεων που σύναψαν με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων στο πλαίσιο των χρηματοδοτικών εργαλείων του ΠΑΑ.

Επιπρόσθετα, έχει προβλεφθεί η δυνατότητα εκχώρησης της δημόσιας δαπάνης των επενδυτικών σχεδίων εκσυγχρονισμού γεωργικών εκμεταλλεύσεων και μεταποίησης γεωργικών προϊόντων σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα για τη λήψη δανείου για τους σκοπούς της επένδυσης. Ταυτόχρονα, για τη διευκόλυνση της υλοποίησης των επενδύσεων στα μέτρα των Σχεδίων Βελτίωσης και της Μεταποίησης - Εμπορίας Γεωργικών Προϊόντων του ΠΑΑ, προβλέπεται η χορήγηση προκαταβολής στους δικαιούχους.

Πλέον των ανωτέρω, στο πλαίσιο της αντιμετώπισης των δυσμενών επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19, σημειώνεται ότι έχουν προταθεί στην Ε.Ε. και έχουν γίνει εν μέρει αποδεκτά μέσω τροποποίησης των σχετικών κανονισμών, μία σειρά μέτρων διευκόλυνσης των ωφελουμένων του ΠΑΑ και απλοποίησης διαδικασιών και κανόνων που αφορούν στην εφαρμογή του.

Επιπλέον, για όλους τους τομείς υπάρχουν διάφορα μέτρα χρηματοδότησης (ΠΑΑ και Αναπτυξιακός Νόμος) που σκοπό έχουν:

➤ την ενίσχυση των κατά κύριο επάγγελμα γεωργών για την προμήθεια μηχανολογικού εξοπλισμού (ελκυστήρων, σκαλιστικών, ψεκαστικών, χορτοκοπτικών, περιφράξεων, αρδευτικών συστημάτων, αποθηκών κ.λπ.), στο πλαίσιο του μέτρου 4.1 «Επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις» (Σχέδια Βελτίωσης) του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014 – 2020. Στο πλαίσιο του εν λόγω μέτρου, το οποίο έχει ήδη προκηρυχτεί, μεταξύ των άλλων, παρέχεται στήριξη σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις που στρέφονται προς ποιοτικά γεωργικά προϊόντα, ώστε να διευκολυνθεί η προσαρμογή τους στις ανάγκες της αγοράς και να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητά τους. Τα Σχέδια Βελτίωσης έχουν πλέον περάσει στη φάση της υλοποίησης.

Όπως έχει δηλώσει ο Υπουργός, τα Σχέδια Βελτίωσης συνιστούν το βασικό επενδυτικό μέτρο του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης και αποτελούν το κύριο μέσο για την επίτευξη του εκσυγχρονισμού των γεωργικών εκμεταλλεύσεων της πατρίδας μας μέσα από την εκμηχάνιση της ελληνικής γεωργίας. Αξίζει να σημειωθεί ότι ο συγκεκριμένος στόχος κατέχει υψηλή θέση στις προτεραιότητες του κ. Βορίδη, προκειμένου να δοθεί η απαραίτητη ώθηση στην Αγροτική Ανάπτυξη μέσω της αύξησης της παραγωγικότητας και της ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών προϊόντων.

Ενδεικτικό του βάρους που έχει δοθεί στην υλοποίηση των Σχεδίων Βελτίωσης είναι και το γεγονός ότι, κατά τη φάση υποβολής αιτήσεων, αυξήθηκε, με απόφαση του Υπουργού, η δημόσια δαπάνη του μέτρου από τα 316 εκατομμύρια ευρώ στα 600 εκατομμύρια ευρώ, προκειμένου να παρασχεθεί η δυνατότητα ένταξης σε όσο το δυνατόν περισσότερους δικαιούχους του προγράμματος.

Επιπρόσθετα, σημειώνεται ότι με σκοπό την προσαρμογή στις ανάγκες που έχουν προκύψει από την πανδημία του κορωνοϊού, υπεγράφη Απόφαση που τροποποιεί το θεσμικό πλαίσιο των Σχεδίων Βελτίωσης από τον Υφυπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Κώστα Σκρέκα, και τον Γενικό Γραμματέα Αγροτικής Πολιτικής και Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων, Κώστα Μπαγινέτα.

Μετά τις εντατικές προσπάθειες που καταβλήθηκαν από τις Διαχειριστικές Αρχές του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) και τις Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειών, σε συνεργασία με τη ΜΟΔ Α.Ε. που έχει την ευθύνη υλοποίησης του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) ξεκίνησαν οι πληρωμές στα Σχέδια Βελτίωσης από τον ΟΠΕΚΕΠΕ. Ο συντονισμός της όλης διαδικασίας τελούσε υπό την εποπτεία του ίδιου του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Μάκη Βορίδη, ο οποίος σε σχετική σύσκεψη με τον Πρόεδρο της ΜΟΔ Α.Ε., κ. Γεώργιο Παπαδημητρίου, είχε θέσει σε πρώτη προτεραιότητα την επιτάχυνση του χρονοδιαγράμματος των απαιτούμενων ενεργειών, ώστε να εκκινήσουν οι πληρωμές των επενδυτικών σχεδίων του Μέτρου των Σχεδίων Βελτίωσης του ΠΑΑ το συντομότερο δυνατό.

➤ την ενίσχυση της ίδρυσης (νέων ή στο πλαίσιο καθετοποίησης) και εκσυγχρονισμού μονάδων τυποποίησης – συσκευασίας των παραγόμενων προϊόντων, στο πλαίσιο του μέτρου 4.2 «Επενδύσεις στη μεταποίηση/εμπορία και/ή ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων» του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014 – 2020. Στο πλαίσιο των δράσεων του εν λόγω μέτρου, οι οποίες έχουν ήδη προκηρυχθεί, προβλέπεται η χορήγηση στήριξης σε πολύ μικρές και μικρο-μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ), με στόχο την αύξηση της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων τους, καθιστώντας τα ελκυστικά στους καταναλωτές και ενισχύοντας τον εξαγωγικό τους προσανατολισμό.

Γενικά οι παραγωγοί, μέσω ενισχύσεων του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης και του Αναπτυξιακού Νόμου, θα έχουν τη δυνατότητα για ολοκληρωμένες παρεμβάσεις σε επίπεδο αγροτικής εκμετάλλευσης, υποβάλλοντας σχέδια βελτίωσης για ενίσχυση,

προκειμένου να πετύχουν τη μείωση του κόστους παραγωγής, τη βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων και την αύξηση ή την αναδιάρθρωση της παραγωγής τους.

Κατά τον σχεδιασμό της νέας προγραμματικής περιόδου, θα περιληφθούν αντίστοιχες δράσεις στο υπό κατάρτιση Στρατηγικό Σχέδιο της ΚΑΠ 2021-2027, δεδομένης της σημαντικής αναπτυξιακής τους συμβολής.

Περαιτέρω, επισημαίνεται ότι, λόγω των έκτακτων συνθηκών που έχουν δημιουργηθεί από την εξάπλωση του κορωνοϊού, πλέον των ανωτέρω, σύμφωνα με την αριθ. C(2020) 1863 final/19.3.2020 Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το σχέδιο της οποίας τέθηκε σε κατεπείγουσα διαβούλευση μεταξύ των κρατών μελών, θεσπίζεται προσωρινό πλαίσιο για τα μέτρα κρατικών ενισχύσεων που αποσκοπούν στη στήριξη της οικονομίας, το οποίο θα επιτρέπει στα κράτη μέλη να στηρίζουν τις επιχειρήσεις που αντιμετωπίζουν δυσκολίες λόγω της έξαρσης της νόσου COVID-19, διατηρώντας παράλληλα την ακεραιότητα της εσωτερικής αγοράς της ΕΕ και εξασφαλίζοντας ισότιμους όρους ανταγωνισμού.

Η Ε.Ε. έχει εγκρίνει την τροποποίηση του προσωρινού πλαισίου κρατικών ενισχύσεων για τη στήριξη των πληττόμενων επιχειρήσεων από την κρίση του COVID-19, που εισηγήθηκαν οι ελληνικές αρχές, ώστε:

α) να διευρυνθεί το πεδίο εφαρμογής του, προβλέποντας τη δυνατότητα παροχής κεφαλαίου κίνησης και στους αυτοαπασχολούμενους και στις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της γεωργίας και της υδατοκαλλιέργειας, καθώς και επιδότησης των προμηθειών εγγύησης για τα δάνεια με τη μορφή άμεσων επιχορηγήσεων και

β) να αυξηθεί ο προϋπολογισμός του σε 2,25 δις €.

Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, στο πλαίσιο της κυβερνητικής πολιτικής για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της νόσου COVID-19 στον πρωτογενή τομέα, σχεδίασε τη λήψη μέτρων στήριξης της πρωτογενούς παραγωγής της χώρας, σύμφωνα με το προσωρινό πλαίσιο λήψης μέτρων κρατικών ενισχύσεων για τη στήριξη της οικονομίας που θέσπισε η αριθμ. C(2020)1863 final της 19.03.2020 Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Με βάση την προαναφερθείσα Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 19/03/2020 C(2020)1863 final (Προσωρινό Πλαίσιο), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, υπεγράφη για τη στήριξη του κλάδου της ανοιξιότικης Πατάτας η υπ' αριθμ.1338/312351/6-11-2020 (Β' 4937) Κοινή Υπουργική Απόφαση με θέμα «Χορήγηση κρατικών ενισχύσεων στους τομείς: α) της επιτραπέζιας Ελιάς ποικιλίας Καλαμών, β) του πρώιμου Καρπουζιού χαμηλής κάλυψης, γ) της ανοιξιότικης Πατάτας, δ) των θερμοκηπιακών καλλιεργειών Κρήτης σε Τομάτες, Αγγούρια και Μελιτζάνες, και λεπτομέρειες εφαρμογής Προσωρινού Πλαισίου με βάση την Ανακοίνωση της Επιτροπής της 19/03/2020 C(2020)1863 final (Προσωρινό Πλαίσιο), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει» προϋπολογισμού 37.970.046€. Η ηλεκτρονική πλατφόρμα υποβολής αιτημάτων πληρωμής ενεργοποιήθηκε με καταληκτική προθεσμία την 9^η Δεκεμβρίου.

Στις 23 Δεκεμβρίου 2020 ολοκληρώθηκε η πληρωμή κρατικών ενισχύσεων με τη μορφή άμεσης επιχορήγησης βάσει της προαναφερόμενης ΚΥΑ σε 21.465 δικαιούχους με συνολικό ποσό 33.531.652,10€.

Επίσης, πρέπει να επισημανθεί ότι η ΕΕ εξέδωσε τον ΚΑΝ 2020/593 «για την έγκριση των συμφωνιών και των αποφάσεων σχετικά με μέτρα σταθεροποίησης της αγοράς στον τομέα της πατάτας». Ο παρών Κανονισμός σύμφωνα με το άρθρο 1, βοηθάει στην εμπορία και στην καλύτερη διαμόρφωση των τιμών.

Γενικότερα, ως προς το θέμα του ανταγωνισμού των τιμών, σημειώνεται ότι, για την ενίσχυση της διαπραγματευτικής δύναμης των πατατοπαραγωγών, ισχύει ό,τι και για τους υπόλοιπους παραγωγούς του πρωτογενούς αγροτικού τομέα, ήτοι η δυνατότητα δημιουργίας ισχυρών Οργανώσεων Παραγωγών για τη συλλογική διαπραγμάτευση των τιμών των προϊόντων ή η ενίσχυση των Συνεταιρισμών.

Η δραστηριοποίηση των παραγωγών, και κατά συνέπεια και των καλλιεργητών πατάτας, μέσα από τις συλλογικές δομές (Ομάδες Παραγωγών, Οργανώσεις Παραγωγών, Ενώσεις Οργανώσεων Παραγωγών, Διεπαγγελματικές Οργανώσεις), σύμφωνα με το ισχύον ενωσιακό και εθνικό πλαίσιο, κρίνεται απαραίτητη, καθώς με τη συγκρότηση ισχυρών συλλογικών δομών και τη σωστή λειτουργία τους μπορεί να βελτιωθεί σημαντικά η διαχείριση των προβλημάτων εμπορίας της παραγωγής, η διαπραγματευτική δύναμη των παραγωγών-μελών τους, η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και η βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων. Οι Οργανώσεις Παραγωγών δημιουργούνται με πρωτοβουλία των παραγωγών και ασχολούνται με όλα τα θέματα που σχετίζονται με την παραγωγή και την εμπορία των οπωροκηπευτικών των μελών τους. Είναι για αυτό σκόπιμη η δραστηριοποίηση όλων των παραγωγών μέσα από αυτές, διότι μέσω των επιχειρησιακών τους προγραμμάτων μπορούν να υλοποιήσουν δράσεις που περιλαμβάνονται στους παρακάτω στόχους:

- αναδιάρθρωση των καλλιεργειών των μελών τους με στόχο την ποιοτική βελτίωση των προϊόντων τους,
- μείωση του κόστους παραγωγής,
- προώθηση των προϊόντων τους,
- προστασία του περιβάλλοντος (ενίσχυση σε ποσοστό μέχρι και 60% από την Ευρωπαϊκή Ένωση)
- μέτρα πρόληψης και διαχείρισης κρίσεων (απόσυρση από την αγορά - δωρεάν διανομή- ενίσχυση σε ποσοστό 100% από την Ευρωπαϊκή Ένωση υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις του κοινοτικού πλαισίου).

Στόχος της παρούσας Πολιτικής Ηγεσίας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων είναι σε κάθε περίπτωση η μεγιστοποίηση του αγροτικού και κτηνοτροφικού εισοδήματος, γι' αυτό και η στήριξη του αγροτοκτηνοτροφικού τομέα αποτελεί προτεραιότητά μας, η οποία εξυπηρετείται, μεταξύ άλλων, με τα μέτρα μείωσης του κόστους παραγωγής. Εξάλλου, το πρώτο μέλημα της Κυβέρνησης είναι το στοιχείο της χαμμένης ανταγωνιστικότητας. Προς αυτήν την κατεύθυνση η παρούσα Πολιτική Ηγεσία του ΥΠ.Α.Α.Τ. έχει υλοποιήσει τα ακόλουθα:

- Νομοθετήθηκε μείωση των φορολογικών συντελεστών (Ν.4646/2019, ΦΕΚ Α' 201).
- Θεσπίστηκε γενναία μείωση των ασφαλιστικών εισφορών των αγροτών και της αποσύνδεσής τους από το εισόδημα (Ν.4670/2020, ΦΕΚ Α' 43).
- Ενθαρρύνθηκε το «χτίσιμο» συλλογικοτήτων προκειμένου να επιτευχθούν οι αναγκαίες οικονομίες κλίμακος, ώστε οι παραγωγοί να μπορούν να πετύχουν υψηλότερη τιμή στο προϊόν, μειωμένες τιμές στις εισροές, καλύτερες συμβουλευτικές υπηρεσίες και δυνατότητα να κλείσουν συμφέρουσες συμβάσεις με τους προμηθευτές.

Σημειωτέα είναι η υπογραφή της αριθμ. 2745/328012/24-12-2019 (Β' 4761) απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Καθορισμός των αναγκαίων θεμάτων και λεπτομερειών για την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 53, 54, 56, και 58 του ν. 4647/2019 (Α 204), σχετικά με τις Διεπαγγελματικές Οργανώσεις σε εθνικό επίπεδο στους τομείς της παρ. 2 του άρθρου 1 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 1308/2013», με την οποία ορίζονται οι προϋποθέσεις, η διαδικασία και τα δικαιολογητικά αναγνώρισης των Εθνικών Διεπαγγελματικών Οργανώσεων (Ε.Δ.Ο.) και διευκρινίζεται το καθεστώς ελέγχου τους. Παράλληλα, θεσπίζεται το κυρωτικό πλαίσιο, προκειμένου να αντιμετωπίζονται αποτελεσματικά τυχόν παραβάσεις, ενώ τίθενται συμπληρωματικά μέτρα εφαρμογής του σχετικού ενωσιακού κανονισμού αναφορικά με συμφωνίες, αποφάσεις και εναρμονισμένες πρακτικές των Εθνικών Διεπαγγελματικών Οργανώσεων.

Περαιτέρω, τη βούληση του ΥΠ.Α.Α.Τ. για την ενίσχυση της αγροτικής επιχειρηματικότητας μέσω των υγιών συλλογικοτήτων αποτυπώνει και η νομοθετική πρωτοβουλία για τους Συνεταιρισμούς (Ν.4673/2020, ΦΕΚ Α' 52).

Ειδικότερα, με τον συγκεκριμένο νόμο παρέχονται, μεταξύ άλλων, αυξημένες δυνατότητες στα μέλη των αγροτικών συνεταιρισμών ώστε, μέσω των διατάξεων του καταστατικού που εκείνα θα ορίσουν, να διαμορφώσουν το κατάλληλο γι' αυτούς πλαίσιο λειτουργίας του Αγροτικού Συνεταιρισμού ως ιδιωτικής και αυτόνομης επιχειρήσεως, η οποία θα έχει πρόσβαση σε όλες τις επιχειρηματικές δραστηριότητες που δεν αλλοιώνουν τον αγροτικό χαρακτήρα της. Παράλληλα, προς επίλυση του παγίου προβλήματος χρηματοδότησης της λειτουργίας των Αγροτικών Συνεταιρισμών, ενισχύεται η δυνατότητα συμμετοχής μελών –

επενδυτών, χωρίς όμως ο Αγροτικός Συνεταιρισμός να αλλοτριώνεται ως θεσμός της αγροτικής οικονομίας.

Στο πλαίσιο της ενίσχυσης της αγροτικής επιχειρηματικότητας μέσω των υγιών συλλογικοτήτων, ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Μάκης Βορίδης, έπειτα από επίμονη και διαρκή προσωπική του προσπάθεια, πέτυχε την εκκίνηση της «Εθνικής Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών» (ΕΘ.Ε.Α.Σ.). Η συγκεκριμένη, ιδιαίτερος σημαντική εξέλιξη συνιστά την υλοποίηση των όσων ορίζει το άρθρο 38 του προαναφερθέντος Ν. 4673/2020 που προβλέπει την ίδρυση ενός ενιαίου φορέα, γεγονός που αποτέλεσε πάγιο και διαρκές αίτημα των συνεταιρισμένων αγροτών για τη σύσταση μίας εθνικής συντονιστικής οργάνωσης των Αγροτικών Συνεταιρισμών, με στόχο την επανένωση του συνεταιριστικού κινήματος κάτω από έναν ενιαίο και ισχυρό φορέα, ο οποίος θα αναλάβει την εκπροσώπησή τους τόσο σε εγχώριο όσο και σε διεθνές επίπεδο.

➤ Αυξήθηκε το ποσοστό της πλεονάζουσας παραγόμενης ενέργειας που μπορούν να «πουλήσουν» οι αγρότες στη Δ.Ε.Η. (Ν.4643/2019, ΦΕΚ Α' 193).

➤ Εξασφαλίστηκε πρόσβαση στη ρευστότητα αγροτών και κτηνοτρόφων με το «ξεπάγωμα» από την Κυβέρνησή μας χρηματοδοτικών εργαλείων, που «λίμναζαν» επί χρόνια, εξαιτίας της προηγούμενης Κυβέρνησης.

Όσον αφορά στο θέμα των αδιάθετων προϊόντων και της τιμής διάθεσής τους, σημειώνεται ότι ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Μάκης Βορίδης, επισημαίνοντας από βήματος Βουλής ότι το ζήτημα των αδιάθετων προϊόντων και της τιμής αυτών παρακολουθείται στενά από τους φορείς του Υπουργείου, προέτρεψε τους Έλληνες παραγωγούς να συγκομίζουν και να διαθέτουν τα αγροτικά τους προϊόντα, ακόμα και αν δεν βρίσκουν αγοραστές στις τιμές που επιθυμούν, προκειμένου να αποτυπωθεί η διαταραχή.

Περαιτέρω, διευκρίνισε ότι σε περιπτώσεις εμπορικής διαταραχής, δεν μπορεί να υπάρξει κρατική ενίσχυση, καθώς κάτι τέτοιο αποτελεί παραβίαση των κανόνων της εσωτερικής αγοράς και του ανταγωνισμού.

Εν συνεχεία, υποστήριξε ότι το Υπουργείο παρακολουθεί στενά την αγορά, με σκοπό να παρέμβει για να στηρίξει τους Έλληνες παραγωγούς, μόλις διαπιστωθεί ότι υπάρχει διαταραχή εξαιτίας των περιοριστικών μέτρων που έχουν ληφθεί για τον κορωνοϊό.

Πρέπει, επίσης, να επισημανθεί ότι, στο πλαίσιο της ενίσχυσης της διαπραγματευτικής δύναμης των Ελλήνων παραγωγών, έχει τεθεί σε τελική ευθεία πριν εισέλθει στην Ολομέλεια της Βουλής προς ψήφιση το νομοσχέδιο του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Μάκη Βορίδη, το οποίο προβλέπει την «Ενσωμάτωση της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2019/633 σχετικά με τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές μεταξύ επιχειρήσεων στην αλυσίδα εφοδιασμού γεωργικών προϊόντων και τροφίμων».

Επισημαίνεται ότι το σχέδιο νόμου τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση από τις 20 Νοεμβρίου έως την Παρασκευή 4 Δεκεμβρίου. Η συγκεκριμένη νομοθετική πρωτοβουλία του Υπουργού συνιστά ικανοποίηση της απαίτησης των Ελλήνων παραγωγών να υπάρξει μέριμνα από την πλευρά του Υπουργείου για την επί ίσοις όροις διαπραγματεύσή τους με τις εμπορικές αλυσίδες, με στόχο την ισχυροποίηση της θέσης τους.

Συγκεκριμένα, με το ως άνω προτεινόμενο νομοσχέδιο:

- αποσαφηνίζονται οι όροι που οφείλουν να διέπουν τις συναλλαγές που πραγματοποιούνται μεταξύ των προμηθευτών των αγροτικών προϊόντων και των αγοραστών, εστιάζοντας στις εμπορικές πράξεις στις οποίες εμπλέκονται οι μεγάλες εφοδιαστικές αλυσίδες.

- μειώνεται σημαντικά ο χρόνος εξόφλησης των παραγωγών ο οποίος καθορίζεται το ανώτερο σε 30 ημέρες για την πώληση ευαλλοιώτων αγροκτηνοτροφικών προϊόντων και σε 60 ημέρες για τα υπόλοιπα γεωργικά προϊόντα και τρόφιμα.

- αντιμετωπίζεται η πρακτική της ανοιχτής τιμής που εφαρμόζεται στη χώρα μας και η οποία παραβιάζει τους κανόνες των καλών συναλλαγών.

- ενσωματώνεται η παραπάνω Ευρωπαϊκή Οδηγία στο Εθνικό Δίκαιο με σκοπό την περαιτέρω εναρμόνισή του με το Ευρωπαϊκό Δίκαιο.

Υπενθυμίζεται ότι παρά το γεγονός ότι η χώρα μας είναι υποχρεωμένη εντός του 2021 να ενσωματώσει στην εθνική της νομοθεσία την κοινοτική αυτή οδηγία, ο κ. Βορίδης έσπευσε να την ολοκληρώσει άμεσα.

Πλέον των ανωτέρω, σημειώνεται ότι έχουν σχεδιαστεί παρεμβάσεις όσον αφορά στην έμμεση μείωση του κόστους, παρέχοντας κίνητρα κυρίως για:

- Εκσυγχρονισμούς γεωργο-κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων και καθετοποιήσεις μονάδων στα μέτρα των σχεδίων βελτίωσης, που έχει ήδη προκηρυχθεί με 316 εκατ. € και θα υπερδεσμεύσει επιπλέον πόρους ύψους 300 εκατ. € και της μεταποίησης, που έχει επίσης προκηρυχθεί με 150 εκατ. € για επενδύσεις άνω των 600 χιλ. € και έχουν υπερδεσμευτεί επιπλέον 250 εκατ. € για εντάξεις έργων, αντίστοιχα.
- Παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, έτσι ώστε να μειωθεί το υψηλό κόστος ενέργειας, μέσω του μέτρου σχεδίων βελτίωσης που έχει ήδη προκηρυχθεί.
- Συλλογική χρήση και επεξεργασία των αποβλήτων των γεωργοκτηνοτροφικών εγκαταστάσεων, μέσω του συνδυασμού των μέτρων ομάδες παραγωγών και σχέδια βελτίωσης.
- Τυπικές και άτυπες συνεργασίες, όπως είναι οι ομάδες και οργανώσεις παραγωγών, συνεργατικά σχήματα, επιχειρησιακές ομάδες, μέσω του μέτρου των ομάδων παραγωγών, που έχει ήδη προκηρυχθεί με 25 εκατ. € και του μέτρου της συνεργασίας, που επίσης έχει προκηρυχθεί με 64 εκατ. €. Είναι σκόπιμο να αναφερθεί ότι, έχουν σχεδιαστεί γεωργοπεριβαλλοντικές δράσεις, όπως για τη βιολογική κτηνοτροφία, που έχει ήδη προκηρυχθεί με 218 εκατ. € και για τη διατήρηση των εγχώριων φυλών, που επίσης έχει προκηρυχθεί με 38 εκατ. €. Προτεραιότητα επίσης δίνεται στις καλλιέργειες που παρέχουν μεγάλη δυνατότητα υποκατάστασης εισαγωγών, λόγω υψηλής τιμής εισαγωγής, όπως οι ζωοτροφές ή λόγω της δυνατότητας ανταγωνιστικής παραγωγής τους στην Ελλάδα (π.χ. κτηνοτροφικά ψυχανθή κ.λπ.).

Περαιτέρω, αναφέρεται ότι Υπουργοί Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Μάκης Βορίδης, και Οικονομικών, Χρήστος Σταϊκούρας, στο πλαίσιο των συνεχών προσπαθειών που καταβάλλει η Κυβέρνηση για την ενίσχυση του πρωτογενούς τομέα, κατέστησαν τους αγρότες κανονικού καθεστώτος δικαιούχους της Επιστρεπτέας Προκαταβολής του 4^{ου} κύκλου. Οι αγρότες μπορούν να επωφεληθούν των ευνοϊκών όρων του προγράμματος για να καλύψουν τα έξοδα των καλλιεργητικών τους αναγκών στην τρέχουσα φάση αντιμετώπισης της πανδημίας.

Όσον αφορά στην καταπολέμηση των «ελληνοποιήσεων», επισημαίνεται ότι στον Αγροδιατροφικό Τομέα ως «ελληνοποίηση» μπορεί να θεωρηθεί οποιαδήποτε ψευδής ή παραπλανητική ένδειξη ως προς την προέλευση και την καταγωγή αγροτικού προϊόντος και γενικά οποιαδήποτε πρακτική (πράξη ή παράλειψη), η οποία είναι ικανή να δημιουργήσει την εσφαλμένη, ψευδή και παραπλανητική εντύπωση ότι η Ελλάδα είναι η χώρα καταγωγής και προέλευσης του εν λόγω προϊόντος μολονότι η πραγματική χώρα καταγωγής και προέλευσης είναι άλλη, στοχεύοντας, κατά κανόνα, στον προσπορισμό αθέμιτου κέρδους.

Η Κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη, επιδιώκοντας τη θωράκιση του αγροτικού εισοδήματος, έχει θέσει ως στρατηγική προτεραιότητά της την πάταξη των «ελληνοποιήσεων», μίας μάστιγας που έχει ως αποτέλεσμα την απομείωση του αγροτικού εισοδήματος, την εξαπάτηση του καταναλωτή, τη δημιουργία αθέμιτου ανταγωνισμού και τη βλάβη της εθνικής οικονομίας.

Σε αυτήν την κατεύθυνση η παρούσα Πολιτική Ηγεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων έκανε το πρώτο και σημαντικό βήμα με την ψήφιση του Ν.4691/2020 (108 Α') «Ρυθμίσεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για την αναβάθμιση και τον εκσυγχρονισμό του αγροτικού τομέα». Στο εν λόγω νομοσχέδιο, με γνώμονα την προστασία των ελληνικών προϊόντων και κατ' επέκταση των Ελλήνων παραγωγών και καταναλωτών από αθέμιτες εμπορικές πρακτικές, θεσπίζεται emphaticά η αυστηροποίηση του κυρωτικού πλαισίου, ειδικά στις περιπτώσεις «ελληνοποιήσεων» προϊόντων Π.Ο.Π.- Π.Γ.Ε., Ε.Π.Ι.Π. και βιολογικών, η πρόβλεψη για πρώτη φορά ειδικών ποινικών αδικημάτων για τους παραβάτες και η αποτρεπτική για τους επίδοξους «ελληνοποιητές» επαύξηση των χρηματικών προστίμων. Αναλυτικότερα, προβλέπεται:

- ειδικό ποινικό αδίκημα για όποιον εξάγει τρόφιμα νοθευμένα ή επιβλαβή για την υγεία του ανθρώπου,
- η θέσπιση ενός νέου αδικήματος, αυξημένης ποινικής απαξίας (ποινή φυλάκισης τουλάχιστον 3 ετών ή χρηματική ποινή), η οποία καταλαμβάνει όποιον με πρόθεση παράγει, εισάγει, εξάγει, αποθηκεύει, διακινεί ή διαθέτει στην κατανάλωση τρόφιμα, τα οποία κατά τη διαπίστωση της αρμόδιας αρχής είναι νοθευμένα και επιβλαβή για την υγεία του ανθρώπου,
- η -υπό προϋποθέσεις και κατόπιν έκδοσης εισαγγελικής διάταξης- δημοσιοποίηση στοιχείων κατηγορουμένων ή καταδικασθέντων για ειδικά ποινικά αδικήματα σχετικά με «ελληνοποιήσεις» προκειμένου –μεταξύ άλλων- να προστατευθεί η δημόσια υγεία,
- η θέσπιση ποινής φυλάκισης τουλάχιστον 2 ετών σωρευτικά με χρηματική ποινή για τους παραβάτες Π.Ο.Π.-Π.Γ.Ε.-Ε.Π.Ι.Π. και βιολογικών προϊόντων καθώς και η θεσμοθέτηση επιβολής σε βάρος των ανωτέρω, διοικητικού προστίμου ύψους έως –κατ' αρχήν- 300.000 ευρώ, το οποίο μπορεί να φτάσει ή ακόμη και να ξεπεράσει τα 600.000 ευρώ, εάν η σχετική παράβαση έχει διαπραχθεί από επιχείρηση με κύκλο εργασιών άνω των 10 εκατομμυρίων ευρώ,
- η πρόβλεψη επιβολής μόνιμης αφαίρεσης του δικαιώματος χρήσης ενδείξεων Π.Ο.Π., Π.Γ.Ε., Ε.Π.Ι.Π. ή βιολογικών προϊόντων σε βάρος των υποτρόπων και
- η συνεκτίμηση του παρανόμως προσποριζόμενου κέρδους κατά την επιμέτρηση του διοικητικού προστίμου σε βάρος «ελληνοποιητών».

Επιπρόσθετα, βούληση της Πολιτικής Ηγεσίας του Υπουργείου είναι να προχωρήσει με ταχύτητα και αποτελεσματικότητα στην άμεση λειτουργία του Μητρώου Αγροτών και τη διασύνδεση των 147 πληροφοριακών συστημάτων-υπηρεσιών του ΥΠ.Α.Α.Τ. με τους εποπτευόμενους Φορείς του. Ο στόχος είναι διπλός:

-> από τη μία η λειτουργική διασύνδεση όλων των βάσεων δεδομένων του Υπουργείου και των Οργανισμών μας μεταξύ τους

-> και από την άλλη η διασύνδεσή τους με τις βάσεις δεδομένων άλλων υπηρεσιών του Δημοσίου, όπως η Α.Α.Δ.Ε. και ο Ε.Φ.Κ.Α..

Συνεπώς, με τη διαλειτουργικότητα των βάσεων δεδομένων και των ηλεκτρονικών εφαρμογών αφ' ενός θα γίνει πολύ πιο εύκολη τη ζωή του αγρότη και ο ίδιος θα απαλλαγεί από γραφειοκρατικό βάρος ώστε να μπορεί να αφιερωθεί απεριόσπαστος στην δουλειά του, αφ' ετέρου θα εξασφαλισθούν τα αναγκαία εργαλεία και δεδομένα για την αποτελεσματική χάραξη και υλοποίηση πολιτικών με προμετωπίδα την αντιμετώπιση των ελληνοποιήσεων. Ταυτόχρονα, η διαλειτουργικότητα θα δώσει την δυνατότητα να ελέγχεται ταχύτερα η σύννομη καταβολή των ενισχύσεων και όλων των πληρωμών από τα αναπτυξιακά και επιχειρησιακά προγράμματα.

Σημειώνεται ότι στόχος της Πολιτικής Ηγεσίας του ΥΠ.Α.Α.Τ. είναι οι αυστηροί και αδιάλειπτοι έλεγχοι να αποτελέσουν τη «νέα κανονικότητα» στη χώρα μας και να συνεχίζονται με τη δέουσα σχολαστικότητα και αυστηρότητα. Για τον λόγο αυτό, την αυστηροποίηση του κυρωτικού πλαισίου θα ακολουθήσει η προγραμματισμένη αναδιοργάνωση του ελεγκτικού μηχανισμού, η απάλειψη αλληλοεπικαλύψεων, η χρήση νέων τεχνολογιών ικνηλασιμότητας, η ενιαιοποίηση και διαλειτουργικότητα των βάσεων δεδομένων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με άλλα συναρμόδια Υπουργεία με σκοπό την αποτελεσματικότητα, τις διασταυρωτικές πληροφορίες των ελέγχων και την επιτάχυνση της επιβολής των προστίμων.

Ως προς τους ελέγχους, που αποσκοπούν στην πάταξη των «ελληνοποιήσεων», επισημαίνεται ότι το ΥΠ.Α.Α.Τ., μέσω της Διεύθυνσης Ποιότητας και Ασφάλειας Τροφίμων, που είναι αρμόδια για την εποπτεία και τον συντονισμό όλων των αρμόδιων αρχών (Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής-Δ.Α.Ο.Κ. των Περιφερειακών Ενοτήτων της Χώρας και Περιφερειακά Κέντρα Προστασίας Φυτών, Ποιοτικού και Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου-Π.Κ.Π.Φ.Π.&Φ.Ε. του ΥΠ.Α.Α.Τ.) που διενεργούν ελέγχους στον τομέα των νωπών οπωροκηπευτικών, προβαίνει ανά τακτά χρονικά διαστήματα τόσο στην έκδοση σχετικών εγκυκλίων για εντατικοποίηση των ελέγχων σε φορτία νωπών οπωροκηπευτικών στα σημεία εξόδου/εισόδου (λιμάνια, συνοριακούς σταθμούς) της

χώρας, σε κομβικά σημεία επί των εθνικών οδών (διόδια), στα συσκευαστήρια, στις λαχαναγορές κ.α., όσο και σε έκτακτους αιφνιδιαστικούς ελέγχους, ώστε να εξαιρεθεί το φαινόμενο της εισαγωγής και διακίνησης ποιοτικά υποβαθμισμένων, επικινδυνών ή αταυτοποιητών προϊόντων, τα οποία ανταγωνίζονται αθέμιτα τα εγχώρια προϊόντα, παραπλανούν τον καταναλωτή και θέτουν σε κίνδυνο την υγεία του καταναλωτή.

Με τη μεταφορά και την υπαγωγή των οχτώ (8) Π.Κ.Π.Φ.Π.&Φ.Ε. απευθείας στη Διεύθυνση Ποιότητας και Ασφάλειας Τροφίμων του ΥΠ.Α.Α.Τ., υφίσταται ελεγκτικός μηχανισμός 70 γεωπόνων - ελεγκτών περίπου, με επιχειρησιακούς βραχίονες σε όλη τη χώρα και δυνατότητα ταχείας επέμβασης όποτε αυτό χρειαστεί. Επιπλέον, οι Υπηρεσίες του ΥΠ.Α.Α.Τ. έχουν ήδη εξοπλιστεί με επιβατικά υπηρεσιακά αυτοκίνητα και με τον απαραίτητο για τον έλεγχο εξοπλισμό (κινητά τηλέφωνα, tablets, κάμερες κ.λπ.), ώστε να υπάρχουν υπηρεσιακά και επιχειρησιακά έτοιμες μονάδες ελέγχου για όλο σχεδόν το 24ωρο.

Επίσης, το ΥΠ.Α.Α.Τ. έχει αναπτύξει στενή συνεργασία με όλες τις αρμόδιες ελεγκτικές αρχές [Συντονιστικό Κέντρο Εποπτείας Αγοράς και Αντιμετώπισης Παραεμπορίου (ΣΥ.ΚΕ.Α.Α.Π.), Σώμα Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (Σ.Δ.Ο.Ε.), Υπηρεσία Ερευνών και Διασφάλισης Δημοσίων Εσόδων (Υ.Ε.Δ.Δ.Ε.), Οικονομική Αστυνομία, Λιμενικό κ.λπ.], για τον εντοπισμό «διαδρομών» και τεχνικών παράνομης διακίνησης προϊόντων. Σε όλες τις επιχειρήσεις που ελέγχονται, πραγματοποιείται ασφαλιστικός και φορολογικός έλεγχος, κατά τον οποίο λαμβάνονται και φορολογικά στοιχεία για περαιτέρω έλεγχο από τις αρμόδιες υπηρεσίες. Επισημαίνεται ότι, ο έλεγχος για τυχόν «ελληνοποιήσεις» σημαίνει τη διενέργεια ελέγχων ικνηλασιμότητας τιμολογίων κ.ά..

Ειδικότερα, για την εισαγωγή στη χώρα προϊόντων νωπών οπωροκηπευτικών αξίζει να σημειωθεί ότι είναι υποχρεωτική η υποβολή αναγγελίας στο πληροφοριακό σύστημα του Μητρώου Εμπόρων Νωπών Οπωροκηπευτικών (Μ.Ε.Ν.Ο.). Το Μ.Ε.Ν.Ο. είναι ταυτόχρονα σύστημα υποβολής ψηφιακών αναγγελιών διακίνησης (εισαγωγών, εξαγωγών, ενδοενωσιακό εμπόριο) φορτίων νωπών οπωροκηπευτικών, σύστημα διεξαγωγής ανάλυσης επικινδυνότητας επί των αναγγελιών των φορτίων νωπών οπωροκηπευτικών και σύστημα λήψης απόφασης διενέργειας ελέγχου ή απαλλαγής ελέγχου επί των αναγγελιών των φορτίων νωπών οπωροκηπευτικών. Η απόφαση ελέγχου επί του φορτίου προς εισαγωγή γνωστοποιείται ηλεκτρονικά στους εμπόρους. Επισημαίνεται ότι έλεγχος εγγράφων και ταυτότητας πραγματοποιείται στο σύνολο, δηλαδή στο 100% των εισαγόμενων φορτίων, σύμφωνα με την ισχύουσα ενωσιακή και εθνική νομοθεσία, ενώ ο φυσικός έλεγχος πραγματοποιείται μόνο στις περιπτώσεις που το πληροφοριακό σύστημα του Μ.Ε.Ν.Ο. το υποδεικνύει.

Στις περιπτώσεις που διαπιστώνονται μη συμμορφώσεις, επιβάλλονται άμεσα οι προβλεπόμενες κυρώσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4235/2014 (ΦΕΚ Α' 32) και των εφαρμοστικών διατάξεών του. Οι εν λόγω κυρώσεις είναι διαθέσιμες διαδικτυακά στο Μ.Ε.Ν.Ο. για όλες τις αρμόδιες ελεγκτικές αρχές, αυξάνοντας έτσι την επιχειρησιακή αποτελεσματικότητα του συστήματος εποπτείας και ελέγχου.

Περαιτέρω, όταν τα εισαγόμενα προϊόντα δεν είναι σύμφωνα με την ενωσιακή και εθνική νομοθεσία, το ΥΠ.Α.Α.Τ., μέσω της αρμόδιας Διεύθυνσης Ποιότητας και Ασφάλειας Τροφίμων, προβαίνει σε απαγόρευση εισαγωγής και στη συνέχεια σε καταστροφή ή επαναποστολή (ασφάλεια τροφίμων) ή σε αλλαγή χρήσης ή σε διορθωτικές ενέργειες (αλλαγή σήμανσης).

Σύμφωνα με τα στοιχεία που τηρούνται στο Μ.Ε.Ν.Ο., οι εισαγωγές – παραλαβές πατατών από 01/03/2020 έως 29/12/2020 ανήλθαν στους 113.337 τόνους. Συνολικά, για όλα τα νωπά οπωροκηπευτικά, έχουν διενεργηθεί από τα ΠΚΠΦΠ&ΦΕ στην περιοχή ευθύνης τους για το χρονικό διάστημα από αρχές Μαρτίου έως 23/12/2020, 838 έλεγχοι συμμόρφωσης με τις προδιαγραφές εμπορίας και έχουν διαπιστωθεί 354 μη συμμορφώσεις για τις οποίες έχουν επιβληθεί οι προβλεπόμενες κυρώσεις σε εφαρμογή του Ν. 4235/2014.

Εστιάζοντας στα Προϊόντα Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης (ΠΟΠ) και Προστατευόμενης Γεωγραφικής Ένδειξης (ΠΓΕ), σημειώνεται ότι ο ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ, ως η αρμόδια αρχή για τον έλεγχο και την πιστοποίηση των 114 Προϊόντων ΠΟΠ και ΠΓΕ, διενεργεί ελέγχους και χορηγεί πιστοποίηση σε επιχειρήσεις παραγωγής, συσκευασίας και εμπορίας των προϊόντων «Πατάτα κάτω Νευροκοπίου ΠΓΕ» και «Πατάτα Νάξου ΠΓΕ». Σήμερα, στο Μητρώο Εγκεκριμένων Επιχειρήσεων και Δικαιούχων Χρήσης ενδείξεων ΠΟΠ/ΠΓΕ του ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ είναι ενταγμένες 27 επιχειρήσεις για την παραγωγή-συσκευασία-εμπορία του προϊόντος «Πατάτα κάτω Νευροκοπίου ΠΓΕ» και 7 επιχειρήσεις για παραγωγή-συσκευασία-εμπορία των προϊόντων «Πατάτα Νάξου ΠΓΕ».

Ο ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ διενεργεί ελέγχους (επιτόπιους και διοικητικούς) με σκοπό τη διαπίστωση της ορθής τήρησης των προδιαγραφών παραγωγής των παραπάνω προϊόντων και, μεταξύ των άλλων, ελέγχει:

1. Την προέλευση της πρώτης ύλης (εντός ζώνης), την παραγωγή (πλήρης αντιστοιχία στρεμμάτων και παραγόμενου προϊόντος), τη διαδικασία επεξεργασίας, συσκευασίας, αποθήκευσης, καθώς και τον τρόπο επισήμανσης του διακινούμενου προϊόντος, προκειμένου να διαπιστωθεί η συμμόρφωση της επιχείρησης με τις απαιτήσεις της εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας, ενώ πραγματοποιείται και διασταύρωση των εμπορικών εγγράφων (δελτία αποστολής/τιμολόγια) με τα αρχεία εισροών-εκροών που υποχρεούνται να τηρεί κάθε επιχείρηση που είναι ενταγμένη στο σύστημα ελέγχου και πιστοποίησης, ώστε να διασφαλισθεί η σχέση μεταξύ κάθε παρτίδας εισροών-πρώτων υλών με κάθε παρτίδα εκροών-τελικών προϊόντων.

2. Την παραγωγή, την ξεχωριστή αποθήκευση ανά είδος, καθώς και τις συνολικές εισροές-εκροές που έχει κάθε μονάδα από τα επίσημα φορολογικά παραστατικά μέσω των ελέγχων που πραγματοποιεί στις μονάδες παραγωγής ΠΟΠ/ΠΓΕ. Κάθε μονάδα υποχρεούνται μέσω της υπογεγραμμένης σύμβασης πιστοποίησης να τηρεί και να αποστέλλει αρχεία εισροών/εκροών στον ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ για κάθε περίοδο παραγωγής, υποδείγματα των οποίων αποστέλλονται στις επιχειρήσεις αμέσως μετά την ένταξή τους στο σύστημα ελέγχου και πιστοποίησης.

3. τη συσκευασία – εμπορία των προϊόντων μέσω αυστηρών ελέγχων στις αντίστοιχες μονάδες προς αποφυγή φαινομένων νοθείας ή/και ελληνοποιήσεων (έλεγχος των επίσημων φορολογικών παραστατικών, ποιοτικών χαρακτηριστικών, χημικών αναλύσεων), ενώ ιδιαίτερη βαρύτητα δίνεται στην ικνηλασιμότητα και την ορθή χρήση της επισήμανσής τους. Κάθε μονάδα συσκευασίας/εμπορίας ΠΟΠ/ΠΓΕ προϊόντων υποχρεούνται να τηρεί και να αποστέλλει στον ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ αρχεία εισροών/εκροών κάθε έτος, υποδείγματα των οποίων αποστέλλονται στις επιχειρήσεις αμέσως μετά την ένταξή τους στο σύστημα ελέγχου και πιστοποίησης, αλλά και είναι αναρτημένα στην ιστοσελίδα του ΕΛΓΟ- ΔΗΜΗΤΡΑ.

4. Πλέον των ανωτέρω, πραγματοποιούνται δειγματοληψίες τελικού προϊόντος, διενεργούνται εργαστηριακές αναλύσεις και γίνονται έλεγχοι σε σημεία χονδρικής και λιανικής πώλησης, ώστε να προστατεύεται το πιστοποιημένο προϊόν από απομιμήσεις και αθέμιτο ανταγωνισμό.

5. Οι παραβάσεις που τυχόν διαπιστώνονται κατά τη διενέργεια των ελέγχων, παραπέμπονται στην αρμόδια Επιτροπή του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για την επιβολή διοικητικών κυρώσεων και προστίμων (αφαίρεση των ενδείξεων, απόσυρση των προϊόντων, επιβολή προστίμου αναλόγως της βαρύτητας της παρατυπίας ή παράβασης).

6. Ο ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ διενεργεί ελέγχους και στα σημεία χονδρικής και λιανικής πώλησης των προϊόντων ΠΟΠ/ΠΓΕ, διασφαλίζοντας την ορθή επισήμανση των προϊόντων αυτών και προστατεύοντας την κατήλευση των ονομασιών προέλευσης από προϊόντα που δεν πληρούν τις προδιαγραφές.

Από τους επιτόπιους ελέγχους που πραγματοποιήθηκαν στις ενταγμένες στο ΜΗΤΡΩΟ του ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ επιχειρήσεις παραγωγής – συσκευασίας – εμπορίας των προϊόντων «Πατάτα κάτω Νευροκοπίου ΠΓΕ» και «Πατάτα Νάξου ΠΓΕ» (ενδεικτικά αναφέρεται ότι το διάστημα 2018-2019 πραγματοποιήθηκαν 27 επιτόπιοι έλεγχοι και το 2020 πραγματοποιήθηκαν 5 επιτόπιοι έλεγχοι) δεν διαπιστώθηκαν παραβάσεις που σχετίζονται με ελληνοποίηση των ανωτέρω προϊόντων.

Επισημαίνεται ότι ο ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ, ως αρμόδιος φορέας για τον έλεγχο και την πιστοποίηση επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον τομέα των ΠΟΠ/ΠΓΕ αγροτικών προϊόντων και Τροφίμων, ελέγχει μόνον τις επιχειρήσεις που παράγουν – συσκευάζουν - διακινούν Πατάτα κάτω Νευροκοπίου ΠΓΕ και Πατάτα Νάξου ΠΓΕ.

Όσον αφορά στους ελέγχους που διενεργεί ο ΕΦΕΤ στο πλαίσιο των ελληνοποιήσεων, σημειώνεται ότι ο ΕΦΕΤ διενεργεί ελέγχους τόσο σε σημεία λιανικής πώλησης όσο και σε κεντρικές λαχαναγορές, εξετάζοντας την επαλήθευση της συμμόρφωσης σχετικά με την επισήμανση/προέλευση των τροφίμων. Σημειώνεται ότι ο ΕΦΕΤ επιλαμβάνεται θεμάτων διερεύνησης υποθέσεων ελληνοποιήσεων σε συνεργασία με ειδικές υπηρεσίες για τον σκοπό αυτόν, συμβάλλοντας έτσι στον περιορισμό τέτοιων φαινομένων.

Εκ των ανωτέρω αναφερθέντων, γίνεται εμφανές ότι το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων παρακολουθεί στενά τις ασυμμετρίες που παρατηρούνται στον πρωτογενή τομέα και στηρίζει εμπράκτως όλους όσους έχουν υποστεί ζημία από τα μέτρα αποτροπής εξάπλωσης της πανδημίας, παρεμβαίνοντας αποφασιστικά και ουσιαστικά σε κάθε ζήτημα που τυχόν προκύπτει, με στοχευμένη λήψη μέτρων. Επίσης, παρακολουθεί στενά την αγορά για την αποτροπή κερδοσκοπικών πρακτικών και παρεμβαίνει όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο.

Τέλος, αρμόδιο να απαντήσει για τα θέματα που το αφορούν, είναι το Υπουργείο Οικονομικών, προς το οποίο διαβιβάζονται ηλεκτρονικά οι με αριθμ. 1649/11-11-2020 και 1892/19-11-2020 Ερωτήσεις με το παρόν έγγραφό μας.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

- 1.Υπ. Οικονομικών (με ηλεκτρονική διαβίβαση των Ερ. 1649/11-11 & 1892/19-11)
- Γραφείο κ. Υπουργού
- 2.Βουλευτή κα Ο. Τελιγορίδου
- 3.Βουλευτή κ. Ε. Αβραμάκη
- 4.Βουλευτή κα Ε.-Ε. Αγαθοπούλου
- 5.Βουλευτή κ. Τρ. Αλεξιάδη
- 6.Βουλευτή κα Α. Αναγνωστοπούλου
- 7.Βουλευτή κ. Στ. Αραχωβίτη
- 8.Βουλευτή κ. Α.-Χρ. Αυλωνίτη
- 9.Βουλευτή κ. Σ. Βαρδάκη
- 10.Βουλευτή κα Κ. Βέττα
- 11.Βουλευτή κα Α. Γκαρά
- 12.Βουλευτή κ. Ζεϊμπέκ Χουσεϊν
- 13.Βουλευτή κ. Ν. Ηγουμενίδη
- 14.Βουλευτή κ. Μ. Θραψανιώτη
- 15.Βουλευτή κ. Δ.-Χ. Καλαματιανό
- 16.Βουλευτή κα Ε. Καρασαρλίδου
- 17.Βουλευτή κα Ε. Κασιμάτη
- 18.Βουλευτή κ. Μ. Κάτση
- 19.Βουλευτή κα Χ. Καφαντάρη

- 20.Βουλευτή κ. Β. Κόκκαλη
- 21.Βουλευτή κ. Σπ. Λάππα
- 22.Βουλευτή κα Κ. Μάλαμα
- 23.Βουλευτή κ. Χ. Μαμουλάκη
- 24.Βουλευτή κ. Κ. Μάρκου
- 25.Βουλευτή κ. Α. Μεϊκόπουλο
- 26.Βουλευτή κ. Κ. Μπάρκα
- 27.Βουλευτή κ. Θ. Μωραΐτη
- 28.Βουλευτή κα Μ.-Ε. Ξενογιαννακοπούλου
- 29.Βουλευτή κ. Α. Παπαδόπουλο
- 30.Βουλευτή κ. Γ. Παπαηλιού
- 31.Βουλευτή κα Α. Παπανάτσιου
- 32.Βουλευτή κ. Ν. Παππά
- 33.Βουλευτή κ. Π. Πολάκη
34. Βουλευτή κα Π. Πούλου
- 35.Βουλευτή κ. Ι. Ραγκούση
- 36.Βουλευτή κ. Ν. Σαντορινιό
- 37.Βουλευτή κ. Ι. Σαρακιώτη
- 38.Βουλευτή κα Ε. Σκούφα
- 39.Βουλευτή κ. Ν. Συρμαλένιο
- 40.Βουλευτή κα Θ. Τζάκρη
- 41.Βουλευτή κα Μ. Τζούφη
- 42.Βουλευτή κ. Α. Τριανταφυλλίδη
- 43.Βουλευτή κ. Γ. Τσίπρα
- 44.Βουλευτή κ. Σ. Φάμελλο
- 45.Βουλευτή κ. Μ. Χατζηγιαννάκη
- 46.Βουλευτή κ. Γ. Ψυχογιό
47. Βουλευτή κα Χ. Κεφαλίδου